

Problema săptămânii 190

Fie $n \geq 3$ un număr natural și a_1, a_2, \dots, a_n numere reale cu proprietatea că

$$a_k + a_{k+2} \geq 2a_{k+1}, \text{ oricare ar fi } k \in \{1, 2, \dots, n-2\}.$$

Pentru orice $k \in \{1, 2, \dots, n\}$ notăm cu $m_k = \frac{a_1 + a_2 + \dots + a_k}{k}$.

Demonstrați că $m_k + m_{k+2} \geq 2m_{k+1}$ oricare ar fi $k \in \{1, 2, \dots, n-2\}$.

Soluția 1:

Folosind definiția lui m_j , inegalitatea de demonstrat se scrie

$$(a_1 + a_2 + \dots + a_k) \left(\frac{1}{k} + \frac{1}{k+2} - \frac{2}{k+1} \right) + a_{k+1} \left(\frac{1}{k+2} - \frac{2}{k+1} \right) + a_{k+2} \cdot \frac{1}{k+2} \geq 0,$$

sau, eliminând numitorii,

$$2(a_1 + a_2 + \dots + a_k) - (k^2 + 3k)a_{k+1} + (k^2 + k)a_{k+2} \geq 0.$$

Ultima inegalitate se scrie echivalent

$$\sum_{j=1}^k j(j+1)(a_j + a_{j+2} - 2a_{j+1}) \geq 0,$$

inegalitate evidentă.

Egalitatea are loc dacă și numai dacă avem egalitate în fiecare din relațiile $a_j + a_{j+2} - 2a_{j+1} \geq 0$, adică atunci când numerele a_1, a_2, \dots, a_n sunt în progresie aritmetică (adică sunt termeni consecutivi ai unei progresii aritmetice).

Remarcă: Nu este evidentă ultima rescriere a inegalității de demonstrat. Ea poate fi ghicită examinând cazurile „mici”. O altă cale de a o vedea este următoarea: notând cu $r_k = a_{k+1} - a_k$ pentru orice k , relația din ipoteză ne arată că

$$r_1 \leq r_2 \leq \dots \leq r_{n-1}.$$

Folosind că $a_k = a_1 + r_1 + r_2 + \dots + r_{k-1}$, inegalitatea $2(a_1 + a_2 + \dots + a_k) - (k^2 + 3k)a_{k+1} + (k^2 + k)a_{k+2} \geq 0$ revine la $k(k+1)r_{k+1} \geq 2(r_1 + r_2 + \dots + r_k)$, adică la $2 \sum_{j=1}^k (r_{k+1} - r_j) \geq 0$, inegalitate evidentă.

Soluția 2: (*Carol Luca Gasan*)

Ne propunem să demonstrăm prin inducție după $k \geq 2$ afirmația

$$P(k) : m_{k-1} + m_{k+1} \geq 2m_k.$$

Pentru $k = 2$ avem de arătat că $a_1 + \frac{a_1 + a_2 + a_3}{3} \geq 2 \cdot \frac{a_1 + a_2}{2}$, adică $a_1 + a_3 \geq 2a_2$, relație adevărată.

Presupunând $P(k)$ adevărată, să demonstrăm $P(k+1)$.

Scriind că $a_j = jm_j - (j-1)m_{j-1}$, $\forall j$, avem că

$$a_k + a_{k+2} \geq 2a_{k+1} \Leftrightarrow [km_k - (k-1)m_{k-1}] + [(k+2)m_{k+2} - (k+1)m_{k+1}] \geq 2[(k+1)m_{k+1} - km_k] \Rightarrow 3km_k + (k+2)m_{k+2} \geq (3k+3)m_{k+1} + (k-1)m_{k-1} \stackrel{P(k)}{\geq} (2k+4)m_{k+1} + 2(k-1)m_k.$$

De aici, reducând termenii asemenea, obținem $P(k+1)$.

Am mai primit soluții de la: *David Andrei Anghel, Gabriel Turbincă și Ana Valeria Duguleanu.*

Problem of the week no. 190

Let $n \geq 3$ be an integer and let a_1, a_2, \dots, a_n be real numbers such that

$$a_k + a_{k+2} \geq 2a_{k+1}, \text{ for all } k \in \{1, 2, \dots, n-2\}.$$

For all $k \in \{1, 2, \dots, n\}$ we denote $m_k = \frac{a_1 + a_2 + \dots + a_k}{k}$.

Prove that $m_k + m_{k+2} \geq 2m_{k+1}$ for all $k \in \{1, 2, \dots, n-2\}$.

Solution 1:

Using the definition of m_j , we can write the inequality as

$$(a_1 + a_2 + \dots + a_k) \left(\frac{1}{k} + \frac{1}{k+2} - \frac{2}{k+1} \right) + a_{k+1} \left(\frac{1}{k+2} - \frac{2}{k+1} \right) + a_{k+2} \cdot \frac{1}{k+2} \geq 0,$$

or, equivalently,

$$2(a_1 + a_2 + \dots + a_k) - (k^2 + 3k)a_{k+1} + (k^2 + k)a_{k+2} \geq 0.$$

The last inequality can be written as

$$\sum_{j=1}^k j(j+1)(a_j + a_{j+2} - 2a_{j+1}) \geq 0,$$

which is obvious.

Equality holds if and only if each of the following inequalities are satisfied with equality

$a_j + a_{j+2} - 2a_{j+1} \geq 0$, which means that a_1, a_2, \dots, a_n are consecutive terms of an arithmetic progression.

Remark: It is not so easy to guess the last way to express the inequality. One can find it either by examining the small cases, or by introducing $r_k = a_{k+1} - a_k$ for all k . In terms of these numbers, the hypothesis translates to $r_1 \leq r_2 \leq \dots \leq r_{n-1}$. Using $a_k = a_1 + r_1 + r_2 + \dots + r_{k-1}$, the inequality $2(a_1 + a_2 + \dots + a_k) - (k^2 +$

$3k)a_{k+1} + (k^2 + k)a_{k+2} \geq 0$ reduces to $k(k+1)r_{k+1} \geq 2(r_1 + r_2 + \dots + r_k)$, i.e. to $2\sum_{j=1}^k (r_{k+1} - r_j) \geq 0$, which is clear.

Solution 2: (*Carol Luca Gasan*)

We prove by induction after $k \geq 2$ the statement

$$P(k) : m_{k-1} + m_{k+1} \geq 2m_k.$$

For $k = 2$ we must prove $a_1 + \frac{a_1 + a_2 + a_3}{3} \geq 2 \cdot \frac{a_1 + a_2}{2}$, i.e. $a_1 + a_3 \geq 2a_2$, which is true.

Assuming $P(k)$ to be true, let us prove $P(k+1)$.

Expressing $a_j = jm_j - (j-1)m_{j-1}$, $\forall j$, we have

$$\begin{aligned} a_k + a_{k+2} \geq 2a_{k+1} &\Leftrightarrow [km_k - (k-1)m_{k-1}] + [(k+2)m_{k+2} - (k+1)m_{k+1}] \geq \\ 2[(k+1)m_{k+1} - km_k] &\Rightarrow 3km_k + (k+2)m_{k+2} \geq (3k+3)m_{k+1} + (k-1)m_{k-1} \stackrel{P(k)}{\geq} \\ (2k+4)m_{k+1} + 2(k-1)m_k. & \end{aligned}$$

From here we obtain immediately $P(k+1)$.